

Samenvatting

Zienswijze Structuurvisie van Milieucentrum Amsterdam

Deel 1: de Visie

3. Uitrol centrumgebied

3.1 Wonen op volkstuinparken

Milieucentrum Amsterdam is van mening dat permanent wonen in Amsterdamse volkstuinparken niet mogelijk gemaakt moet worden. De toegankelijkheid en de openbaarheid, maar ook de ecologische waarde van de parken zullen verder onder druk komen te staan. Daarbij staat het plan gewenste ruimtelijke ontwikkelingen in de toekomst, zoals de verbetering van recreatieve en ecologische verbindingen tussen stad en landschap, in de weg.

3.2 Uitbreiding P+R

Investeer als gemeente Amsterdam in P+R terreinen in buurgemeenten en in frequent en aantrekkelijk openbaar vervoer van en naar deze terreinen, zoals de gemeente ook wil investeren in duurzame energie opwekking buiten de grenzen van Amsterdam.

3.3 A10 zone

Met de uitrol van het centrum zal de A10 in een compleet ander daglicht komen te staan. Om plekken rondom deze ring te verbinden en als geheel te zien en om uitwerking te geven aan de opdracht om tot een sociaal duurzame en ongedeelde stad te komen (Pijler 8 uit de *Pijlernotitie*), moet er een duidelijker antwoord komen op de vraag wat er met de A10 en de zone erlangs gaat gebeuren.

3.4 Sloterplas

Werk een derde scenario voor de Noordoever van de Sloterplas uit, waarin de oever onderdeel blijft van de Hoofdgroenstructuur en geen extra bebouwing in het groen plaatsvindt.

4. Verweving metropolitane landschap en stad

4.1 Koppen van de scheggen

Eventuele bebouwing in de koppen van de scheggen moet niet alleen bijdragen aan een recreatieve waarde van de plek, maar moet ook het groen ondersteunen. Onderzocht moet worden hoe het gewenste programma van recreatieve functies in de stedelijke randen aan de koppen van de scheggen past. De gewenste herinrichting van de koppen van de scheggen moet gebaseerd worden op een visie op de groene scheg als geheel.

4.2 Metropolitane plekken in het groen

Werk de voorbeelden van de Metropolitane plekken uit, gebaseerd op de regels voor de Hoofdgroenstructuur. Dit maakt de voorbeelden realistischer.

4.3 Overnachtingsmogelijkheden in Waterland

Milieucentrum Amsterdam stelt zich op het standpunt dat de Hoofdgroenstructuur niet is bedoeld om verblijfsrecreatie mogelijk te maken.

5: Herontdekking van het waterfront: Het IJ centraal

5.1 Verkeer en vervoer en het waterfront

In de ontwikkeling van de IJ-oeveren moeten slimme mobiliteitskeuzes gemaakt worden, die in de Structuurvisie omschreven moeten worden.

5.2 Amsterdamse haven

De ruimtelijke ontwikkeling van het havengebied is in de komende tijd gericht op verdichting en intensivering. Extra lading moet voldoende bijdragen aan de werkgelegenheid en toegevoegde waarde hebben. In de Structuurvisie moet aangegeven worden welke instrumenten de gemeente Amsterdam inzet om bovenstaand beleid waar te maken.

Er wordt op pagina 70 van de Structuurvisie beweerd dat een nieuwe sluis nodig is, omdat anders doelstellingen van intensivering en herstructurering van bestaande haventerreinen niet worden gehaald. Dit lijkt Milieucentrum Amsterdam een onjuiste bewering en moet daarom geschrapt worden.

Het is slecht beleid om in de Structuurvisie voor te sorteren op havenuitbreiding in de Houtrakpolder of Wijkermeerpolder. Het is in strijd met het rijksbeleid van Rijksbufferzones en het provinciaal beleid van de Ecologische Hoofdstructuur.

Er moet een duidelijker antwoord komen op de volgende vragen:

- Onder welke condities acht de gemeente Amsterdam het nodig om de haven uit te breiden en het groen op te offeren.
- Wat doet de gemeente Amsterdam met de ruimte die eventueel vrijkomt door het verdwijnen van de opslag van fossiele brandstoffen in de haven?

5.3 Havenstad

Met de transformatie van het havengebied ten oosten van de A10 west tot het woonwerkgebied Havenstad verplaatsen de havenactiviteiten zich in westelijke richting. Als blijkt dat het bestaande haventerrein onvoldoende ruimte biedt, wordt de haven uitgebreid met de Houtrakpolder.

Dit blijkt uit de *Plan MER Ontwerp Structuurvisie*. De ontwikkeling van Havenstad blijkt daarmee geen vorm van verdichting. Er bestaat een grote kans dat de stad door deze transformatie ergens anders uitbreidt, met als gevolg een aantasting van de Ecologische Hoofdstructuur en de Rijksbufferzone.

Milieucentrum Amsterdam is van mening dat de Houtrakpolder groen en open moet blijven. Dit moet als harde voorwaarde aan de eventuele ontwikkeling van Havenstad worden gesteld.

5.4 Reservering infrastructuur door volkstuinen Groenzone Westerpark

De aanleg van extra infrastructuur is alleen gewenst als er inderdaad na 2029 woningbouw komt in het Westelijk Havengebied binnen de ring. Deze clause moet in de tekst van de Structuurvisie worden uitgewerkt. De gemeente Amsterdam moet een duidelijke voorkeur uitspreken voor de vorm en inpassing van de gereserveerde verbinding.

5.5 IJmeer

- Sluit op kaart en tekst verdere bebouwing op Amsterdams watergrondgebied in het IJmeer uit
- Leg vast dat als er een IJmeerverbinding zou moeten komen deze uitsluitend in een tunnel kan worden aangelegd
- Schrap de passage over de Europese commissie en het Natura 2000-gebied uit de tekst.

6. Internationalisering van de Zuidflank

6.1 Nieuwe Meer

- Leg vast dat de oevers van de Nieuwe Meer groen en recreatief blijven.
- Leg vast dat er geen tussenliggende halte van de regio-trein op de hoogte van de Nieuwe Meer gewenst is.
- Pleit voor een aftakking van de Noord-Zuidlijn van de Zuidas naar een eventueel extra aan te leggen Schipholterminal: niet langs de bestaande A4-infrabundel, maar door de Westelijke Tuinsteden.
- Schrap de vlek 'bebouwing mogelijk passend bij groen karakter gebied' aan de oever van de Nieuwe Meer.

6.2 Sportpark Sloten

Milieucentrum Amsterdam spreekt zich uit tegen dit het plan om sportpark Sloten te bebouwen:

1. Sportpark Sloten wordt op dit moment intensief gebruikt als sportgebied.

2. Sportpark Sloten is een volwaardig onderdeel van de scheg Amsterdamse Bos.
3. De locatie is op dit moment niet goed ontsloten door openbaar vervoer. Of dit in de toekomst nog gaat gebeuren, is zeer onzeker.

6.3 Gaasperplas

Milieucentrum Amsterdam adviseert om te kiezen voor scenario 1, waarin de groenstrook langs de Gaasperplas behouden blijft.

7. Wonen en werken in Amsterdam

7.1 Huisvesting uit te plaatsen bedrijven

De huisvestingsopgave voor uit te plaatsen bedrijven moet aangegrepen worden om de ambitie van verdichten serieus aan te pakken. Er moeten duidelijke randvoorwaarden voorafgaand aan de transformatie van bedrijventerreinen gesteld worden. Verdichting gaat namelijk niet vanzelf.

7.2 Hoofdbomenstructuur

Neem een toetsingskader op in het instrumentarium, waarin een kader en een procedure worden beschreven betreffende de Hoofdbomenstructuur. Wijs daarbij de TAC aan als technisch advies orgaan, analoog aan de Hoofdgroenstructuur.

7.3 Het park als evenemententerrein

Af en toe een evenement in een park kan, zolang het aansluit bij de mogelijkheden, karakter, omvang en opzet van het park. Parken zijn allereerst de plek waar mensen rust en ruimte moeten kunnen vinden.

Breid de inpasbaarheidrichtlijnen van de Hoofdgroenstructuur (over bouwen en aanleggen) uit met gebruiksrichtlijnen per park, voor onder andere evenementen.

7.4 Lutkemeerpolder

Plaats de Lutkemeerpolder in zijn geheel in de Hoofdgroenstructuur.

8. Verkeer en vervoer

8.1 Vervoer van goederen

Het vervoer van goederen over het water en het spoor kan een deel van de groei van het wegvervoer opvangen (p. 136).

Met deze zin kan de indruk ontstaan dat het goederenvervoer over de weg niet sterk zal toenemen. Niets is minder waar; de Haven Amsterdam heeft de doelstelling om de op- en overslag de komende 10 jaar te verdubbelen (zie *Havenvisie 'Slimme Haven'* uit 2008). Dit betekent ook een aanzienlijke groei van het vervoer van goederen. Hoewel het vervoer over water en spoor uitgebreid gaat worden, zal er ook een sterke groei van wegvervoer plaatsvinden, met een grotere druk op de leefomgeving in Amsterdam als gevolg.

8.2 Knelpunten fietsstructuur

Milieucentrum Amsterdam mist ingrepen in drie schakels, te weten:

1. Van de Zuider IJdijk naar de Noorder IJdijk:
2. Een doorlopende route langs de Noordoever van de Sloterplas naar het Ma Braunpad langs het water die de noordelijke grens vormt van sportpark Ookmeer.
3. Van de Spaarndammerdijk naar Sloterdijk, over de Transformatorweg en de Sloterdijkerweg.

9. Groen en water

9.1 Vertikaal groen

Verticaal groen en groen op het 'tweede maaiveld' zijn goede uitbreidingen van het groen in wijken. De

aanleg van dit groen kan echter niet dienen als compensatie voor het verlies aan oppervlakte aan groen in de wijk.

9.2 Ecologische structuur

Voeg de ecologische knelpuntenkaart (uit de *PlanMER Ontwerp Structuurvisie*) toe, met een overzicht van prioriteiten, fasering en investeringen. Deze kaart moet uitgebreid worden met knelpunten die volgens de *PlanMER Ontwerp Structuurvisie* voortkomen uit de geplande ruimtelijke ontwikkelingen.

Stel ook een instrumentarium op met heldere kaders en procedures, inclusief een TAC advies, analoog aan de Hoofdgroenstructuur.

9.3 Volkstuinparken en begraafplaatsen

Een stadsbrede studie naar de mogelijkheden van recreatief medegebruik is noodzakelijk om de toenemende druk op de Amsterdamse parken te beperken. Deze studie moet uitgevoerd worden in nauw overleg met de gebruikers van de groene gebieden en Milieucentrum Amsterdam.

9.4 Sportparken

De beleidsintentie voor sportparken is het toevoegen van nieuwe functies (kinderopvang, gezondheidscentra, fysio, etc.) en dus ook bebouwing. Milieucentrum Amsterdam is van mening dat deze beleidsintentie niet te verenigen is met het hoofddoel van de Hoofdgroenstructuur, namelijk het waarborgen van een minimum hoeveelheid groen in de stad.

Milieucentrum Amsterdam ondersteunt het advies van de Amsterdamse Raad voor Stadsontwikkeling over sportparken (zie *Advies over de Conceptontwerp Structuurvisie: Deel 1 De Visie*). Volgens de ARS moet er een onderscheid gemaakt tussen twee typen sportparken, namelijk:

1. Stedelijke sportparken die als enclaves in het stedelijk gebied liggen.
2. Groene sportparken die een recreatieve en/of ecologische waarde hebben als onderdeel van een groter groen gebied, bijvoorbeeld een scheg.

De groene sportparken moeten onderdeel blijven van de Hoofdgroenstructuur en verdienen een betere bescherming tegen bebouwing en verharding dan nu is voorgesteld.

9.5 Kunstgras

Kunstgras moet (vanuit het oogpunt van waterberging) worden gezien als verharding.

9.6 Wateropgave

De wateropgave, die ontstaat door het intensiveren in het stedelijk gebied, mag niet gerealiseerd worden in het metropolitane landschap.

9.7 Hitteopgave

Werk een stedenbouwkundige vuistregel voor het 'opvangen' van hitte in de stad uit.

10. Energie

10.1 Duurzaam Amsterdam

- Geef invulling aan de ambitie om kringlopen van hulpbronnen in de stad te sluiten.
- Geef richtlijnen voor duurzame verstedelijking op wijkniveau

10.2 Ruimtelijke consequenties

Milieucentrum Amsterdam is van mening dat het (hoofd)groenstructuurbeleid in principe leidend moet zijn voor de locatiekeuze van windmolens.

10.2 Samenvatting emissiereducties in kton CO₂

Milieucentrum Amsterdam pleit voor een uitwerking van hoe de Amsterdamse verkeer en vervoerplannen effect hebben op de vermindering van de CO₂-uitstoot.

Deel 2: uitvoering

2. Strategische overwegingen

2.1 Prioriteit aan locaties

Prioriteit moet worden gegeven aan locaties om te ontwikkelen die zichzelf voor een groot deel kunnen bedruipen of zelfs middelen opleveren (p.167).

Deze uitspraak kan conflicteren met de wens van de gemeente om de bestaande ov-lijnen en – knooppunten als drager voor ruimtelijke ontwikkelingen te zien (zie bijvoorbeeld p. 136).

3. Uitvoering per tijdsperiode en per stadsdeel

3.1 Aantallen woningen

Op pagina 175 wordt in een tabel een indicatie gegeven van het aantal op te leveren woningen tot 2040: in totaal 115.000.

Milieucentrum Amsterdam vraagt om meer duidelijkheid over de totstandkoming van deze indicatie. Met een reële inschatting van het aantal op te leveren woningen, kunnen beter keuzes worden gemaakt welke locaties ontwikkeld gaan worden, welke niet en daarmee waar geïnvesteerd moet worden in nieuw openbaar vervoer.

3.2 Groene investeringsagenda

De jaarlijkse investeringen in groen zijn volgens het huidige *Collegeakkoord 2010 - 2014* maar de helft van wat ze gemiddeld over de komende tien jaar zouden moeten zijn, volgens de *Ontwerp Structuurvisie*. De vraag is in hoeverre de investeringsagenda in groen wel realistisch is.

3.3 Verdubbeling park

In het uitvoeringsdeel, maar ook in het visiedeel van de Structuurvisie wordt gesproken over de verdubbeling van Oosterpark, als uitbreiding van de Hoofdgroenstructuur.

Hoewel het Milieucentrum Amsterdam deze ontwikkeling toejuicht, is de term “verdubbeling” behoorlijk misleidend en kan dus beter niet gebruikt worden.

3.3 Opstelsporen metro

Op het Faseringsbeeld Amsterdam 2010-2020 (p.177) zijn 3 opties opgenomen voor metro opstelsporen. Op de kaart Reserveringen OV (p. 276) zijn 2 reserveringen voor emplacement ingetekend.

De reserveringen zijn geprojecteerd in belangrijke groengebieden. De twee opties in Amsterdam Noord liggen buiten de Ring A10, waar volgens Milieucentrum Amsterdam verdere verrommeling en verharding onacceptabel is. Optie 1 is zelfs deels in de Hoofdgroenstructuur geprojecteerd.

Wat is de reden dat er in de Structuurvisie ruimte is gereserveerd voor opstelsporen in het groengebied buiten de Ring A10?

3.4 Autoluwe stad

Benoem naast de bouw van parkeergarages ook andere ruimtelijke ingrepen die een meer autoluwe stad kunnen stimuleren.

Deel 3: Instrumentarium

5: Groen en water

5.1 Procedure

Milieucentrum Amsterdam is van mening dat de TAC een definitief en onafhankelijk deskundigenoordeel moet blijven opstellen, dat als advies aan B&W gestuurd wordt. Het vroegtijdig (cyclisch) overleg met het stadsdeel over inpasbaarheid van initiatieven kan prima door DRO worden uitgevoerd.

5.2 Groentypen Hoofdgroenstructuur

- Schrap het groentype "Bebouwing mogelijk passend bij groen karakter gebied" van de kaart/legenda.
- 'Stadspark': De inpassingvoorwaarde "*Bebouwing- verharding 5%*" geeft niet duidelijk aan dat dit 5% van het totale groengebied betreft, en niet 5% van het plangebied.
- 'Sportpark': De voorwaarde onder Topparken "*...is een maximaal bebouwingspercentage van ca 20% toegestaan.*", is onduidelijk. Een eenduidig maximum is van belang om te kunnen toetsen.
- De voorwaarde onder Kleinschalige sportparken "*Voor de (tot circa 3 ha.) geldt een maximaal bebouwingspercentage van ca 10%*" is onduidelijk.
- Schrap "Van het Stenenhoofd ... de beschermde muurplanten.", en voeg specifieke criteria toe die het primaat bij de bescherming van de muurplanten legt."

5.3 Kaart Hoofdgroenstructuur

Een aantal groengebieden in de stad moet volgens Milieucentrum Amsterdam toegevoegd worden aan de Hoofdgroenstructuur:

Gebieden

- Ruigoord – een groene oase in het westelijk Havengebied.
- Sportpark Overamstel (in de oksel van Ring A10 en A2) – onderdeel van de Amstelscheg
- Sportpark Sloten – onderdeel van de scheg Amsterdamse Bos
- Lutkemeerpolder

Groene verbindingen

- Amsteloevers tot aan Berlagebrug – de entree voor de Amstelscheg
- Waterzuivering Noord – om de ontbrekende recreatieve route langs de buikslotermeerdijk naar Waterland mogelijk te maken.
- De oostoever van de Schinkel tussen Vondelpark en Sportpark De Schinkel – realiseer een groen recreatieve route
- De groene strook ten westen van de Baden Powellweg tussen de Vrije Geer en de Tuinen van West.

Hieronder nog enkele opmerkingen over de kaart Hoofdgroenstructuur:

- Milieucentrum Amsterdam is verheugd dat er ten zuiden van Teleport een strook langs de Haarlemmervaart is opgenomen in de Hoofdgroenstructuur. Het zou echter nog beter zijn als het gehele gebied tot en met de ecologische verbinding langs de Arlandaweg bij de Hoofdgroenstructuur wordt betrokken, inclusief de bestaande bebouwing.
- Nu de Nieuwe Meer als locatie voor de Olympische Spelen is vervallen, moet de strook 'Bebouwing mogelijk passend bij groen karakter gebied' (ingetekend op de noordoever van de Nieuwe Meer) op de kaart van de Hoofdgroenstructuur geschrapt worden.
- De wens van de gemeente om de kassengebieden aan de Osdorperweg uit de Hoofdgroenstructuur te halen strookt niet met de onlangs vastgestelde *Bestemmingsplan Osdorperweg e.o.* van stadsdeel Osdorp.